

LYDIGHETSPRØVE KLASSE ELITE

Øvelse 1: Fellessitt 2 minutter med skjult fører

Koeffisient: 3 Maks poeng: 30

Kommando: Ord for "sitt" og "bli".

Utførelse: Med hundene i utgangsstilling stilles ekvipasjene opp på en linje med passe avstand, ca. 3 meter mellom hver ekvipasje. På ordre skal førerne gi hundene kommando om å bli, og forlate hundene. Førerne skal være ute av syne i 2 minutter. Etter at tiden er ute beordres førerne tilbake på linje i ringen. Så skal førerne beordres til å stille seg inntil hundene. Det bør ikke være færre enn 3 hunder i øvelsen, og ikke flere enn 6.

Dommeranvisning: Hund som legger seg, reiser seg, eller som forflytter seg mer enn 1 gang sin egen kroppslengde, underkjennes i øvelsen. Hund som legger seg eller reiser seg etter 2-minutterperioden, når førerne er på vei tilbake og har kommet inn i ringen, skal ikke ha høyere karakter enn 5. Hund som bjeffer 1 - 2 ganger, skal ha 1 - 2 karakterer trekk. Bjeffer hunden hele tiden, skal øvelsen underkjennes. Uroligheter, for eksempel hvis hunden skifter vekten fra den ene foten til den andre, skal det trekkes for. Hunden kan imidlertid snu på hodet og dermed vise interesse for det som foregår rundt seg, uten at dette må være et uttrykk for rastløshet eller engstelse. Reiser en hund seg for å gå tett inntil en annen hund, og det er fare for at det kan oppstå slåsskamp, vil øvelsen bli stanset. Øvelsen vil bli gjenopptatt for alle hundene med unntagelse av den som var årsaken til uroligheten. Det anbefales at området på utsiden av ringen, i front av hundene, er et lukket område hvor kun ringens personell kan oppholde seg under avvikling av øvelsen. I forbindelse med Europa- og Verdensmesterskap vil dette være obligatorisk.

Øvelse 2: Fellestakk 4 minutter med skjult fører og forstyrrelser

Koeffisient: 2 Maks poeng: 20

Kommando: Ord for "dekk", "bli" og "utgangsstilling".

Utførelse: Med hundene i utgangsstilling stilles ekvipasjene opp på en linje med passe avstand, ca. 3 meter mellom hver ekvipasje. Neddekket fra utgangsstilling skal utføres ved at en og en hund, på ordre, kommanderes ned i dekk, fra venstre mot høyre. På ordre kommanderer førerne hundene til å bli, og samlet forlater de hundene og går i skjul for å være borte fra disse i 4 minutter. Hundene skal utsettes for "forstyrrelser" ved at konkurransleder eller annet ringpersonell går "slalåm" mellom hundene. Etter at tiden er ute beordres førerne tilbake på linje i ringen. Så skal førerne beordres ca. 3 meter bak hundene, hvor de gjør helt om og holdt. På fornyet ordre stiller førerne seg inntil hundene. En og en, nå fra høyre mot venstre, får førerne ordre om å kommandere hundene i utgangsstilling. Det bør ikke være færre enn 3 hunder i øvelsen, og ikke flere enn 6.

Dommeranvisning: Hvis hunden dekker eller setter seg opp på kommanderinger fra andre enn fra egen fører, kan det ikke gis høyere karakter enn 8. Hund som har reagert for tidlig skal beholde sin posisjon. Kommanderer fører hunden til å endre posisjon under neddekk-momentet medfører dette at øvelsen underkjennes. Kommanderer fører hunden til å endre posisjon under oppsitt-momentet medfører dette at det ikke kan gis høyere karakter enn 5. Hund som reiser eller setter seg opp, eller som forflytter seg mer enn 1 gang sin egen kroppslengde mens føreren er i skjul, underkjennes i øvelsen. Hund som bjeffer 1 - 2 ganger, skal ha 1 - 2 karakterer trekk. Bjeffer hunden hele tiden, skal øvelsen underkjennes. Hund som legger seg ned på siden, gis ikke høyere karakter enn 7. Uroligheter, for eksempel ved at hunden skifter stilling fra den ene siden til den andre, skal det trekkes for. Hunden kan imidlertid snu på hodet og dermed vise interesse for det som foregår rundt seg, uten at dette må være et uttrykk for rastløshet eller engstelse. Reiser en hund seg for å gå tett inntil en annen hund, og det er fare for at det kan oppstå slåsskamp, vil øvelsen bli stanset. Øvelsen vil bli gjenopptatt for alle hundene med unntagelse av den som var årsaken til uroligheten. Hund som reiser eller setter seg opp etter 4-minuttersperioden, når førerne har kommet tilbake til ringen, gis ikke høyere karakter enn 5. Det anbefales at området på utsiden av ringen, i front av hundene, er et lukket område hvor kun ringens personell kan oppholde seg under avvikling av øvelsen. I forbindelse med Europa- og Verdensmesterskap vil dette være obligatorisk.

Øvelse 3: Fri ved foten

Koeffisient: 3 Maks poeng: 30

Kommando: Ord for "på plass". Tillatt fra holdt og ved forandring av gangart.

Utførelse: Øvelsen starter med hunden i utgangsstilling. Hunden skal gå på førerens venstre side med hodet eller skulderen på høyde med førerens venstre ben, og villig følge føreren. Ved utførelse av øvelsen skal føreren bevege armene på en naturlig måte. Når føreren stanser, skal hunden uten kommando innta utgangsstilling. I samme konkurranse bør alle hunder følge det samme fri ved foten skjema, og øvelsen bør inneholde vanlig marsj, sakte marsj og springmarsj med vendinger og holdt. Øvelsen bør også inneholde vendinger på stedet, og 2-3 skritt fra holdt i forskjellige retninger. Etter en helomvending skal fører følge samme linje og retning tilbake. Vendinger til høyre og venstre skal være 90 grader.

Dommeranvisning: Hver avvikelse som ekvipasjen gjør fra et ønsket mønster, skal komme til uttrykk i karakteren. En hund som beveger seg vekk fra føreren, eller som større deler av øvelsen følger føreren på lengre avstand enn 0,5 meter, skal underkjennes. Ved treghet skal ikke høyere karakter enn 6 – 7 gis.

Manglende kontakt og gjentagelse av kommando er feil. Gjennomgående skjev fot-posisjon, trekkes med ca. 2 karakterer. Dersom fører reduserer tempoet før

holdt eller i forbindelse med vendinger er dette feil. Også dersom hunden er for nærme eller i kontakt med fører og dermed til hinder er dette feil.

Øvelse 4: Stå, sitt og dekk under marsj

Koeffisient: 3 Maks poeng: 30

Kommando: Ord for ”på plass”, ”stå”, ”sitt” og ”dekk”.

Utførelse: Øvelsen utføres under fri ved foten (vanlig marsj) i henhold til tegningen nedenfor. Under marsj kommanderer fører hunden til å stå, sitte og dekke på ordre fra konkurranselider. De tre stedene der vendingene skal utføres merkes med små markører. Øvelsen skal inneholde en høyrevending og en venstrevending. Rekkefølgen på stå, sitt og dekk kan varieres men skal være lik for alle deltagere innen samme konkurranse. Fri ved foten gjennomføres også på ordre fra konkurranselider. Etter ca. 5 meter får fører ordre om å stanse hunden i første posisjon, fører fortsette ca. 5 meter og får ordre om helomvending ved markøren. Fører passerer så hunden med denne ca. 0,5 meter til venstre for seg. Når fører er ca. 2 meter bak hunden får fører ordre om helomvending, fører tar så med seg hunden under marsj og fortsetter ca. 5 meter til markøren. Fører får så ordre om høyrevending eller venstrevending og slik fortsettes øvelsen til alle momentene er gjennomført. Hunden skal utføre momentene parallelt med fartsretningen. Markørene skal passeres på høyre side med hunden ca. 0,5 meter fra markørene.

Dommeranvisning: Det skal legges vekt på at stå, sitt og dekkmomentene utføres raskt og presist. Dersom hunden inntar feil posisjon eller beveger seg mer enn 1 gang sin egen kroppslengde etter at kommando er gitt, underkjennes momentet og det skal ikke gis høyere karakter enn 7. Dersom fører gjentar kommando for å stanse hunden, underkjennes momentet og det skal ikke gis høyere karakter enn 6. Hvis hunden totalt mislykkes i ett av momentene (at den ikke stopper i det hele tatt før fører har utført neste vending), underkjennes øvelsen. Mister hunden to av momentene, skal øvelsen underkjennes. Ved bedømmelse av øvelsen må utførelsen av fri ved foten tillegges oppmerksomhet. Treg marsj, varierende tempo, dårlig fri ved fot, for stor bue rundt markørene eller problemer med å holde kursen er feil.

Eksempel: Kl. Elite øvelse 4

Øvelse 5: Innkalling fra dekk, med stå og dekk

Koeffisient: 4 Maks poeng: 40

Kommando: Ord for ”dekk”, ”bli”, ”på plass” (3 ganger). Ord eller tegn for ”stå” og ”dekk” på avstand.

Utførelse: Øvelsen starter med hunden i utgangsstilling. På ordre kommanderer føreren hunden til å dekke. På ny ordre går føreren fra hunden, ca. 30-35 meter, og gjør helt om og holdt. Føreren får så ordre om å kalle inn hunden. Før hunden har passert den første tredjedelen av distansen, kommanderes den til å stå på

anvist plass. På ny ordre kalles hunden inn, og føreren kommanderer den til å dekke på anvist plass før den har passert to tredjedeler av distansen. På ordre kalles hunden deretter inn til utgangsstilling. Hundens navn kan kombineres med den første innkallingskommandoen, men navnet og kommandoordet må komme slik at det ikke skaper inntrykk av å være to separate kommandoer.

Dommeranvisning: Det er viktig at hunden reagerer raskt på alle tre innkallingskommandoene. Det skal legges vekt på at hunden velger korteste vei, og at den kommer i god fart, i det minste i hurtig trav. Treghet er uønsket, og dette skal komme klart til uttrykk i karaktersettingen. Hvis ikke hunden har kommet fram til føreren på 3 innkallingskommandoer, skal den ikke ha høyere karakter enn 6. Har ikke hunden kommet fram til føreren på 4 innkallingskommandoer, skal øvelsen underkjennes. Med hensyn til vurdering av tempo må en ta hensyn til rasen. Hunden skal med en gang kommando om ”stå” eller ”dekk” komme, utføre momentet. Ved vurdering av ståmomentet må hundens tempo komme i betraktning, slik at det for en rask hund må aksepteres noe framdrift før momentet er utført. En hund i moderat tempo forutsettes å utføre en umiddelbar stopp. Uansett, for å unngå trekk for momentet må hunden stoppe innenfor en grense på 1 gang sin egen kroppslengde. Hvis ikke hunden har stoppet innenfor en grense på 3 ganger sin egen kroppslengde, skal momentet underkjennes. Hvis hunden inntar en feil posisjon innenfor denne grensen, for eksempel dekker i stedet for å stå, kan det ikke gis høyere karakter enn 7. Hund som ikke utfører stå- eller dekkmomentet innenfor en grense på 3 ganger sin egen kroppslengde, skal ikke ha høyere karakter enn 6. Hvis ikke hunden i det hele tatt gjør noe forsøk på å utføre ett av momentene, skal det ikke gis høyere karakter enn 5. Hvis begge momentene mislykkes, eller de utføres i feil rekkefølge, underkjennes øvelsen. Hund som setter seg opp, reiser seg eller forflytter seg mindre enn 1 gang sin egen kroppslengde før innkallingsordre er gitt, gis ikke høyere karakter enn 7. Hvis hunden forlater plassen sin med mer enn 1 gang sin egen kroppslengde før innkallingsordre er gitt, underkjennes øvelsen. (For øvrig henvises det også til ”**Generell deltagerinformasjon og bedømmelseskriterier**”.)

Øvelse 6: Fremadsending med dirigering, stå, dekk og på plass

Koeffisient: 4 Maks poeng: 40

Kommando: Ord for ”fremad”, ”stå”, ”dekk” og ”på plass”. Ord og/eller tegn for dirigering.

Utførelse: Øvelsen starter med hunden i utgangsstilling. På ordre sender føreren hunden ut mot en angitt kjegle ca. 10 meter fra utgangspunktet, hvor hunden kommanderes til å stå innenfor en markert sirkel med radius på ca. 2 meter. Hunden skal være innenfor sirkelen med alle fire beina før det gis ordre om å sende den videre. Etter ca. 3 sekunder, på ordre, sender føreren hunden ut mot en markert rute som skal være 3 x 3 meter og markert med en kjegle i hvert hjørne, plassert ca. 25 meter fra startpunktet. Firkanten og sirkelen bør være

plassert ca. 3 – 5 meter fra ringens ytre grense. Det skal være en synlig markering, tape, kritt eller lignende, mellom de 4 kjeglenes (10-15 cm høye) ytterkant. Når føreren anser seg ferdig med å dirigere hunden inn i den markerte ruten, kommanderes den til å dekke. På ordre marsjerer føreren ut mot hunden, og ca. 2 meter fra den markerte ruten gis føreren ordre om å fortsette marsjen mot høyre/venstre. Etter ca. 10 meter gis ny ordre om marsjvending mot startpunktet for øvelsen. Etter ca. 10 meters marsj får føreren ordre om å kalle inn hunden på plass under fortsatt marsj. Ved stedet der øvelsen startet, gis føreren ordre om holdt. Hunden skal sendes i en rett linje ut til sirkelen og videre til firkanten. Hunden skal gå inn i firkanten fra fronten. Vinkelen ut til den markerte ruten skal være ca. 90 grader i forhold til retningen ut til den markerte sirkelen.

Dommeranvisning: Hovedhensikten med øvelsen er at føreren skal kunne dirigere hunden, og på avstand kunne bestemme hvor hunden skal stå, og dekke. For å oppnå høyeste karakter, er ett av kravene at det ikke må gis mer enn 6 kommandoer under øvelsen, den sjette kommandoen er en stoppkommando for hunden inne i firkanten. En kan velge å dekke hunden direkte når den kommer i firkanten og på den måten kun bruke 5 kommanderinger. Hunden skal følge kommanderinger og ikke handle på egen hånd, hvilket betyr at for eksempel ståkommando ved kjeglen og dekkkommando inne i firkanten må benyttes. Forflytter føreren seg bort fra startpunktet under kommanderingen, skal øvelsen underkjennes. Ved overdrevent mye kroppsspråk og bevegelse fra føreren skal det ikke gis høyere karakter enn 8. For å få en godkjent karakter, og for at føreren skal kunne få ordre om å sende hunden videre mot firkanten, kreves det at hunden står med alle fire beina innenfor den markerte sirkelen. En hund som setter seg eller som legger seg inne i sirkelen, kan ikke gis høyere karakter enn 8. Hvis hunden ved øvelsens begynnelse starter før kommando om utsending er gitt, underkjennes øvelsen. Hvis hunden setter seg opp eller reiser seg i den markerte ruten, og dette skjer *før* føreren har gjort den andre høyre/venstrevendingen, underkjennes øvelsen. Skjer dette *etter* at føreren har gjort den andre høyre/venstrevendingen, men før innkallingskommando er gitt, kan ikke høyere karakter enn 5 gis. Forflytter hunden seg inne i den markerte firkanten, uten å reise seg opp, kan ikke høyere karakter enn 7 gis, Hvis hunden forflytter seg og krysser firkantens markerte ytre grense, og dette skjer før kommando for innkalling er gitt, underkjennes øvelsen. Dersom hunden setter seg eller legger seg utenfor den markerte sirkelen, eller den legger seg utenfor den markerte firkanten, underkjennes øvelsen. Det er altså ikke tillatt å dirigere en hund videre når den allerede har lagt seg ned. Hele hundekroppen, unntatt herfra er halen, må være inne i den markerte firkanten for at øvelsen skal kunne godkjennes. For en gjentakelse av kommando for ”stå”, ”dekk” eller ”på plass” trekkes det 2 poeng, og dersom en tredje kommando er nødvendig, underkjennes øvelsen. Ekstra *dirigeringskommandoer* vurderes i forhold til styrken på kommandoen samt hundens villighet til å adlyde. Hvis hunden er veldig treg

skal den ikke ha høyere karakter enn 6. Det er ikke tillatt å vise hunden retningen ut til sirkelen, eller ut til firkanten, før øvelsen starter. Hvis dette gjøres, blir øvelsen underkjent.

Øvelse 7: Apportering med dirigering

Koeffisient: 3 Maks poeng: 30

Kommando: Ord for ”fremad”, ”stå”, ”apport” og ”avlever”. Ord og/eller tegn for dirigering.

Utførelse: Det avgjøres ved trekking hvilken av apportene som skal hentes. Den midterste apporten skal aldri apporteres. Det skal være tre størrelser av apporter tilgjengelig, og føreren står fritt med hensyn til hvilken av størrelsene som skal benyttes. Før øvelsen starter, har konkurransелеderen stilt seg i posisjon på linjen hvor apportene skal legges ut. Øvelsen starter med hunden i utgangsstilling med retning mot en kjegle ca. 10 meter unna, og ca. 20 meter fra punktet hvor den midterste apporten skal legges ut. Konkurransелеderen legger så ut 3 treapporter i samme størrelse, på en linje med ca. 5 meters mellomrom, lett synlig plassert for ekvipasjen. Den apporten som skal apporteres, legges ut først, deretter den midterste og til slutt apporten som ikke skal apporteres. Konkurransелеderen går ut mot kanten av ringen før føreren får ordre om å sende hunden ut mot den angitte sirkelen. Ved kjeglen kommanderes hunden til å stå, med alle fire beina innenfor en markert sirkel med radius på ca. 2 meter. Hunden skal være innenfor sirkelen med alle fire beina, før det gis ordre om å sende den videre. Etter ca. 3 sekunder gis det ordre om å dirigere hunden mot den korrekte apporten. Kommando for apport skal gis straks etter dirigeringskommandoene. Hunden skal raskt hente apporten og bringe den tilbake til føreren. På ordre gir føreren hunden kommando om å avlevere apporten.

Dommeranvisning: Det skal legges stor vekt på hundens villighet til å etterkomme dirigeringskommandoene, dens tempo, samt at den velger korteste vei til den korrekte apporten. Å vise hunden retningen ut til den korrekte apporten før start, resulterer i at øvelsen underkjennes. Hvis hunden setter eller legger seg ved kjeglen, skal den ikke ha høyere karakter enn 8. For at øvelsen skal godkjennes er kravet at hele hunden skal inn i den markerte sirkelen ved kjeglen. Hund som ved øvelsens begynnelse starter før kommando er gitt, underkjennes i øvelsen. Hund som tygger på gjenstanden, skal ikke ha høyere karakter enn 8. Ved sterkere tygging kan den ikke få høyere karakter enn 5, og ved intens tygging blir øvelsen underkjent. Den kan imidlertid foreta tilrettelegging en gang i den hensikt å få bedre grep om apporten uten at karakteren senkes av den grunn. Hund som slipper apporten, men tar den opp på eget initiativ, gis ikke høyere karakter enn 7, men hvis føreren må gi en ny kommando kan det ikke gis høyere karakter enn 5. Hund som når den kommer fram til føreren slipper apporten uten å ta den opp igjen, kan under forutsetning

av at føreren når den uten å forflytte seg høyest oppnå karakteren 5. Dersom fører på grunn av uforsiktighet mister apporten etter avlevering men før øvelsen er avsluttet kan det ikke gis høyere karakter enn 7. Hvis hunden tar opp feil apport, underkjennes øvelsen. Ekstra *dirigeringskommandoer* vurderes i forhold til styrken på kommandoen samt hundens villighet til å adlyde. For *andre kommandoer* trekkes det 2 poeng for en gjentatt kommando og dersom en tredje kommando er nødvendig, underkjennes øvelsen. (For øvrig henvises det også til ”**Generell deltagerinformasjon og bedømmelseskriterier**”.)

Øvelse 8: Apportering av metallgjenstand over hinder

Koeffisient: 3 Maks poeng: 30

Kommando: Ord for ”hopp” og/eller ”apport” og ”avlever”.

Utførelse: Øvelsen starter med hunden i utgangsstilling på anvist plass ca. 3 meter foran hinderet. På ordre kaster føreren ut arrangørens apport av metall. Det skal være tre størrelser av apporter tilgjengelig, og fører står fritt med hensyn til hvilken størrelse som skal benyttes. På fornyet ordre kommanderer føreren hunden til å hoppe over hindert og hente apporten. Kommando for både hopp og apport er tillatt, men bare en av kommandoene kan også benyttes. Hunden skal hoppe over hinderet og hente apporten, samt raskt bringe den tilbake til føreren, over hinderet. På ny ordre gir føreren hunden kommando om å avlevere apporten. Hinderet skal være tett, ca. 1 meter bredt, og hinderets hoppehøyde skal være hundens skulderhøyde avrundet oppad til nærmeste 10 cm., maksimum 0,7 meter. Føreren kan, innenfor maksimumhøyden 0,7 meter, forlange hinderet høyere enn hundens skulderhøyde.

Dommeranvisning: Hund som starter før kommando er gitt, eller ikke foretar tilbakehoppet, underkjennes i øvelsen. Føreren må, for å unngå senking av karakteren, gi kommandoen for apport senest når hunden starter hoppet ved første gangs passering. Berører hunden hinderet, uansett hvor lite det måtte være (unntatt halen), gis ikke høyere karakter enn 8. Hund som tygger på gjenstanden, skal ikke ha høyere karakter enn 8. Ved sterkere tygging kan den ikke få høyere karakter enn 5, og ved intens tygging blir øvelsen underkjent. Den kan imidlertid foreta tilrettelegging en gang i den hensikt å få bedre grep om apporten uten at karakteren senkes av den grunn. Hund som slipper apporten, men tar den opp på eget initiativ, gis ikke høyere karakter enn 7, men hvis føreren må gi en ny kommando kan det ikke gis høyere karakter enn 5. Hund som når den kommer fram til føreren slipper apporten uten å ta den opp igjen, kan under forutsetning av at føreren når den uten å forflytte seg høyest oppnå karakteren 5. Dersom fører på grunn av uforsiktighet mister apporten etter avlevering men før øvelsen er avsluttet kan det ikke gis høyere karakter enn 7. I de tilfeller hvor hunden ikke finner apporten med en gang, skal ikke dette automatisk føre til karakternedsettelse så lenge hunden arbeider effektivt. (For øvrig henvises det også til ”**Generell deltagerinformasjon og bedømmelseskriterier**”.)

Øvelse 9: Neseprøve

Koeffisient: 3 Maks poeng: 30

Kommando: Ord for ”bli” eller ”på plass”, ”søk” og ”avlever”.

Utførelse: Øvelsen starter med hunden i utgangsstilling vendt mot stedet neseprøvegjenstandene skal legges ut. Føreren får utlevert en tregjenstand i henhold til utstyrslista, som føreren skriver sitt katalognummer på. Hunden får ikke snuse på eller berøre gjenstanden. Føreren får holde den merkede gjenstanden i sin hånd i ca. 5 sekunder. På ordre leverer føreren sin neseprøvegjenstand til konkurransелеderen. På ny ordre vender føreren seg helt om. Føreren kan selv bestemme om hunden skal få se at gjenstanden legges ut eller ikke. Nødvendige kommandoer for ”på plass” eller ”bli” er tillatt. Konkurransелеderen må ikke berøre førerens neseprøvegjenstand, men legge den ut sammen med 5 lignende berørte gjenstander. Gjenstandene legges ut med ca 0,25 meters mellomrom på en rad, eller i en sirkel med radius på ca. 0,5 meter. Det skal være ca. 10 meters avstand mellom ekvipasjen og gjenstandene. På ordre vender føreren seg helt om og på ny ordre kommanderes hunden til å hente den korrekte gjenstanden og raskt bringe den tilbake til føreren. På ny ordre gir føreren hunden kommando om å avlevere gjenstanden. Posisjonen til førerens neseprøvegjenstand, i sirkelen eller på raden, bør varieres for hver ekvipasje. Hvis gjenstandene legges ut på en rad, bør imidlertid ikke den merkede gjenstanden legges i ytterste posisjon. Det skal benyttes 6 nye gjenstander for hver deltager. Hvis hunden arbeider aktivt og målrettet, kan den få holde på i omtrent ½ minutt.

Dommeranvisning: Det er ikke tillatt for hunden å berøre eller snuse på gjenstanden før den avleveres til konkurransелеderen. Dersom dette skjer, blir øvelsen underkjent. Det skal legges stor vekt på hundens vilje til å arbeide, og på hundens tempo. Hund som tygger på gjenstanden, skal ikke ha høyere karakter enn 8. Ved sterkere tygging kan den ikke få høyere karakter enn 5, og ved intens tygging eller hvis gjenstanden tygges i stykker blir øvelsen underkjent. Den kan imidlertid foreta tilrettelegging en gang i den hensikt å få bedre grep om apporten uten at karakteren senkes av den grunn. Hund som slipper apporten, men tar den opp på eget initiativ, gis ikke høyere karakter enn 7, men hvis føreren må gi en ny kommando kan det ikke gis høyere karakter enn 5. Hund som når den kommer fram til føreren slipper apporten uten å ta den opp igjen, kan under forutsetning av at føreren når den uten å forflytte seg høyest oppnå karakteren 5. Dersom fører på grunn av uforsiktighet mister apporten etter avlevering men før øvelsen er avsluttet kan det ikke gis høyere karakter enn 7. Hvis føreren gir hunden kommando når den er ute ved gjenstandene, den tar opp feil gjenstand, avleverer feil gjenstand, eller tar med seg flere gjenstander, underkjennes øvelsen. I de tilfeller hvor hunden ikke finner gjenstanden med en gang, skal ikke dette føre til karakternedsettelse så lenge hunden arbeider effektivt. (For øvrig henvises det også til ”**Generell deltagerinformasjon og bedømmelseskriterier**”.)

Øvelse 10: Kontroll over hunden på avstand

Koeffisient: 4 Maks poeng: 40

Kommando: Ord for ”dekk” og ”utgangsstilling”. Ord og/eller tegn for ”stå”, ”sitt” og ”dekk” på avstand.

Utførelse: Øvelsen starter med hunden i utgangsstilling. På ordre kommanderer føreren hunden til å dekke og på fornyet ordre kommanderer føreren hunden til å bli, og går til en anvist plass ca. 15 meter fra hunden. Konkurransелеderen anviser når føreren skal kommandere hunden til å skifte mellom stillingene sitt, stå og dekk. Ny stilling skal anvises ca. hvert 3. sekund, og den som anviser skal ikke kunne se hundens utførelse. Hver posisjon skal utføres to ganger og den siste stillingen skal være dekk. Hunden skal forandre stilling 6 ganger uten å forflytte seg. Føreren får deretter ordre om å gå ca. 1 meter bak hunden og gjøre helt om og holdt. Føreren får så ordre om å gå inntil hunden. På ny ordre kommanderes hunden i utgangsstilling.

Dommeranvisning: Det skal legges vekt på hvor raskt hunden utfører stillingsforandringene, hvor korrekte stillingene er, og hvor mye hunden forflytter seg. Hund som i noen retning forflytter seg mer enn 1 gang sin egen kroppslengde fra øvelsens startpunkt, skal underkjennes i øvelsen. Forflytninger i alle retninger skal summeres. For å oppnå en godkjent karakter i øvelsen, må hunden forandre stilling minst 5 ganger. Mislykkes hunden i en av de seks stillingsforandringene, kan det ikke gis høyere karakter enn 7. Dersom hunden inntar en feil posisjon som også medfører at neste stillingsforandring ikke lar seg gjennomføre (fordi hunden allerede har inntatt neste posisjon), underkjennes øvelsen. En gjentakelse av kommando medfører at det ikke kan gis høyere karakter enn 8. Ytterligere gjentakelse av kommando medfører trekk på minst 1 poeng pr. kommando. Dersom posisjonen ikke er inntatt på to kommandoer, underkjennes momentet. Det er derfor mulig å oppnå godkjent karakter med en gjentatt kommando i inntil 3-4 av de 6 stillingsforandringene. Hvis hunden bryter dekk før føreren har kommet tilbake, skal det ikke gis høyere karakter enn 8. For mye stemmebruk, samt overdrevne og vedvarende håndtegn er uønsket og skal gjenspeiles i karaktersettingen.

Maks poengsum: 320

Anmerkning: For utførelse av øvelsene, se også **Generell deltagerinformasjon og bedømmelseskriterier for LP-stevner**